

Achtergronddocumentatie Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage Annex A

A.S. Adams & W.J. Remmelts

| WOt-technical report 194

Achtergronddocumentatie Vogel- en Habitatrictlijnrapportage Annex A

Dit Technical report is gemaakt conform het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) van de unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, onderdeel van Wageningen University & Research.

De WOT Natuur & Milieu voert wettelijke onderzoekstaken uit op het beleidsterrein natuur en milieu. Deze taken worden uitgevoerd om een wettelijke verantwoordelijkheid van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) te ondersteunen. We zorgen voor rapportages en data voor (inter)nationale verplichtingen op het gebied van agromilieu, biodiversiteit en bodeminformatie, en werken mee aan producten van het Planbureau voor de Leefomgeving zoals de Balans van de Leefomgeving.

Disclaimer WOt-publicaties

De reeks 'WOt-technical reports' bevat onderzoeksresultaten van projecten die kennisorganisaties voor de unit Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu hebben uitgevoerd.

WOt-technical report 194 is het resultaat van onderzoek gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Achtergronddocumentatie Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage Annex A

Annemiek Adams¹, Wilmar Remmelts¹

¹ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

BAPS-projectnummer WOT-04-009-034.04

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

Wageningen, december 2020

WOT-technical report 194

ISSN 2352-2739

DOI 10.18174/537441

Referaat

Adams, A.S., W.J. Remmelts (2020). *Achtergronddocumentatie Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage Annex A*. Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, WOt-technical report 194. 50 blz.; 0 fig.; 1 tab.; 3 ref; 4 Bijlagen.

Dit achtergronddocument betreft de algemene rapportages van Nederland in 2019 voor de Europese Habitatrichtlijn (Artikel 17) en Vogelrichtlijn (Artikel 12). Er wordt beschreven hoe de invulling van 'Annex A' van beide rapportages tot stand is gekomen en er worden enige verbeterpunten aangegeven.

Trefwoorden: Natura 2000, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Europese rapportage

Abstract

Adams, A.S., W.J. Remmelts (2020). *Background documentation on Annex A of the Birds and Habitats Directive national reports*. Wageningen, The Statutory Research Task Unit for Nature and the Environment (WOT Natuur & Milieu), WOt-technical report 194. 50 p.; 0 Figs; 1 Tabs; 3 Refs; 4 Annexes.

This background document concerns the 2019 National Reports by the Netherlands to the European Commission on the Habitats Directive (Article 17) and Birds Directive (Article 12). It describes how the Annex A general reports were prepared and indicates some points for improvement.

Keywords: Natura 2000, Habitats Directive, Birds Directive, national reports

Foto omslag: Shutterstock

© 2020 **Wageningen Environmental Research Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

Postbus 47, 6700 AA Wageningen

Tel.: (0317) 48 07 00

E-mail: anne.schmidt@wur.nl

Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

Tel.: (070) 379 89 11

E-mail: a.s.adams@minInv.nl

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu (unit binnen de rechtspersoon Stichting Wageningen Research), Postbus 47, 6700 AA Wageningen, T 0317 48 54 71, info.wnm@wur.nl, www.wur.nl/wotnatuurenmilieu.

WOT Natuur & Milieu is onderdeel van Wageningen University & Research.

Dit rapport is gratis te downloaden van <https://doi.org/10.18174/537441> of op www.wur.nl/wotnatuurenmilieu. De WOT Natuur & Milieu verstrekt *geen* gedrukte exemplaren van rapporten.

- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van deze uitgave is toegestaan mits met duidelijke bronvermelding.
- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking is niet toegestaan voor commerciële doeleinden en/of geldelijk gewin.
- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking is niet toegestaan voor die gedeelten van deze uitgave waarvan duidelijk is dat de auteursrechten liggen bij derden en/of zijn voorbehouden.

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Woord vooraf

In dit rapport wordt uiteengezet hoe de invulling heeft plaatsgevonden van het algemene deel van de Habitatrichtlijnrapportage (artikel 17) en de Vogelrichtlijnrapportage (artikel 12) over de periode 2013-2018. Dit deel van de rapportage is ingevuld door het ministerie van LNV.

De auteurs

Inhoud

Woord vooraf	5
Inhoud	7
Samenvatting	9
Summary	11
1 Inleiding	13
2 Methode invullen format Annex A	15
2.1 Main achievements (HR+VR)	15
2.2 Algemene informatie over de implementatie (HR+VR)	15
2.3 Aanwijzing van gebieden (HR+VR)	16
2.4 Beheermaatregelen en beheerplannen gebieden (HR+VR)	17
2.5 Compensatieprojecten (HR+VR)	17
2.6 Maatregelen voor de coherentie van het Natura 2000-netwerk (HR)	18
2.7 Herintroductie van bijlage IV-soorten (HR)	18
2.8 Onderzoek (VR)	19
2.9 Herintroductie niet-inheemse soorten (VR)	19
3 Verbeterpunten	21
Literatuur	23
Verantwoording	25
Bijlage 1 Europees format art. 17 HR	27
Bijlage 2 Europees format art. 12 VR	31
Bijlage 3 Oppervlakten van aangewezen gebieden	35
Bijlage 4 Status van beheerplannen van aangewezen gebieden	43

Samenvatting

In dit rapport wordt uiteengezet hoe de invulling heeft plaatsgevonden van het algemene deel (Annex A) van de Habitatrictlijnrapportage (artikel 17) en de Vogelrichtlijnrapportage (artikel 12) over de periode 2013-2018. Veel vragen overlappen tussen de Annexen A van beide rapportages en omdat de achterliggende informatie ook gelijk is, worden deze in dit rapport gezamenlijk behandeld.

Dit deel van de rapportages is ingevuld door het ministerie van LNV. In dit rapport worden de uitkomsten en de, over het algemeen, publiek beschikbare bronnen vermeld.

Summary

This report explains how the general part (Annex A) of the Habitat Directive report (article 17) and Bird Directive report (article 12) over the period 2013-2018 took place. Many questions overlap between Annexes A of both reports. Because the underlying information is also the same, they will be discussed jointly in this report.

This part of the reports has been completed by the Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality. This report lists the results and the generally publicly available sources.

1 Inleiding

Op grond van artikel 17 van de Habitatrictlijn en artikel 12 van de Vogelrichtlijn wordt elke zes jaar gerapporteerd aan de Europese Commissie over de voortgang van de genomen maatregelen in het kader van die richtlijnen. Deze rapportages zijn onderverdeeld in een algemeen deel ('Annex A') en een inhoudelijk deel ('Annex B' of 'Annex D'). Dit rapport dient ter documentatie van de invulling van Annex A voor beide rapportages van 2019. De rapportages van 2019 hebben betrekking op de periode 2013-2018. Voor meer informatie over de andere delen van de rapportage zie Jansen et al., 2020 (habitattypen), Bos-Groenendijk & Van Swaay, 2020 (soorten van de Habitatrictlijn) en Van Kleunen et al., 2019 (vogels).

Het algemene deel (Annex A) van de rapportage is ingevuld door het ministerie van LNV, over het algemeen op basis van publiekelijk beschikbare bronnen. In dit rapport wordt per paragraaf uitgelegd welke informatie bij welk onderdeel ingevuld is en waar de informatie vandaan komt. Veel vragen overlappen tussen de Annexen A van beide rapportages en omdat de achterliggende informatie ook gelijk is, worden deze in dit rapport gezamenlijk behandeld. In bijlage 1 en 2 is het format van respectievelijk Annex A-HR en Annex A-VR opgenomen.

2 Methode invullen format Annex A

2.1 Main achievements (HR+VR)

In het eerste veld van beide rapportages wordt gevraagd naar de belangrijkste voortgang die tijdens de rapportageperiode heeft plaatsgevonden voor de betreffende richtlijn, met de nadruk op het Natura 2000-netwerk, in de nationale taal van de lidstaat en liefst ook in het Engels. De tekst mag maximaal twee pagina's lang zijn, maar er kunnen ook nog aanvullende documenten meegestuurd worden.

Het doel van dit veld is om het geïnteresseerde publiek te informeren.

Belangrijkste ontwikkelingen voor Nederland in de periode 2013-2018 waren:

- de decentralisatie van het natuurbeleid naar de provincies en het ingaan van de Wet natuurbescherming in januari 2017, waarin deze decentralisatie wettelijk is vastgelegd;
- ontwikkelingen in het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (alleen in VR);
- de invoering van het Programma aanpak stikstof (PAS), waarmee veel kennis over en geld voor herstelmaatregelen beschikbaar kwamen;
- in Nederland vindt er veel monitoring plaats die kwalitatief goede informatie oplevert voor deze rapportages. Omdat Nederland daarmee uniek is ten opzichte van andere landen, vonden wij het goed om dat in deze rapportage (weer) eens voor het voetlicht te brengen.
- Verder wordt er een aantal projecten aangestipt:
 - Voortgang aanwijzing Natura 2000-gebieden en opstellen van beheerplannen
 - LIFE-projecten
 - Ontwikkelingen in de Waddenzee
 - Soortbescherming (alleen HR)

De informatie in dit veld is afkomstig uit openbare bronnen over het uitgevoerde beleid in de betreffende periode:

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit>
- LIFE-projecten: <https://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/>
- <https://www.natuurmonumenten.nl/projecten/marker-wadden/projectbeschrijving>
- <https://www.ruimtevoorderivier.nl/english/>
- <https://www.rijkswaterstaat.nl/english/water/projects/building-with-nature/index.aspx>

2.2 Algemene informatie over de implementatie (HR+VR)

Het tweede veld in beide rapportages is bedoeld om het geïnteresseerde publiek te informeren over waar informatie over de Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en het Natura 2000-netwerk in de lidstaat gevonden kan worden. In principe zijn links naar websites voldoende, maar er kan ook een toelichting toegevoegd worden. Het betreft algemene informatie over de richtlijnen, over de Natura 2000-gebieden, over monitoring, soortenbescherming, toepassing van artikel 6 HR en omzetting van de richtlijnen in nationale wetgeving.

Links die hierin opgenomen zijn, verwijzen voornamelijk naar officiële websites van overheden.

2.3 Aanwijzing van gebieden (HR+VR)

In het derde veld van beide rapportages moeten lidstaten informatie geven op nationaal niveau over het aantal Natura 2000-gebieden en hun oppervlakte, aangemeld of aangewezen onder de Habitatrichtlijn resp. Vogelrichtlijn. Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen gebieden op land en op zee.

Voor het invullen van deze informatie is gebruikgemaakt van de Nederlandse database met Natura 2000-gebieden zoals die is ingediend in december 2018 (te vinden op: <https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/n2000/envxbeoqg/>).

In de rapportages staan niet de gehele Natura 2000-gebieden aangegeven, alleen die delen die HR respectievelijk VR zijn. De Loonse en Drunense duinen of de Doggersbank worden bijvoorbeeld alleen meegenomen in de Habitatrichtlijnrapportage (want alleen HR), een aantal meren in Friesland en Groningen alleen in de Vogelrichtlijnrapportage (want alleen VR) en voor gebieden waar overlap is, zoals Kampina & Oisterwijkse vennen of Ilperveld, Varkensland, Oostzanderveld & Twiske, worden verschillende oppervlaktes meegenomen in de verschillende rapportages. Alleen gebieden waarin de HR- en VR-status 100% overeenkomen (zoals Meinweg, Bargerveen en Alde Feanen) worden in beide rapportages op dezelfde manier meegenomen.

Voor het aandeel mariene gebieden en gebieden op land is gebruikgemaakt van het percentage marien oppervlakte in een gebied, zoals aangegeven in de Natura 2000-database. Hier worden dus ook gebieden meegenomen die een mariene component hebben, zoals de Westerschelde.

Naam gebied	HR en/of VR	% marien
Doggersbank	HR	100%
Duinen en Lage Land Texel	HR	0,2%
Duinen Goeree & Kwade Hoek	HR	20%
Friese Front	VR	100%
Klaverbank	HR	100%
Noordzeekustzone	HR=VR	99,7%
Vlakte van de Raan	HR	100%
Voordelta	HR=VR	99%
Waddenzee	HR	99%
Waddenzee	VR	99%
Westerschelde & Saeftinghe	HR	25%
Zwin & Kievittepolder	HR	30%

Bij de Habitatrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen gebieden die aangemeld zijn en gebieden die aangewezen zijn onder nationale wetgeving. Er waren in december 2018 twee Habitatrichtlijngebieden wel aangemeld, maar nog niet nationaal aangewezen: Krammer-Volkerak en Maas bij Eijsden. Het Habitatrichtlijngebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein (aanvullend op het bestaande Vogelrichtlijngebied) is in het voorjaar van 2019 aangemeld en is dus nog niet in deze rapportage opgenomen.

Het complete overzicht met oppervlaktes die gebruikt zijn voor het invullen van de onderdelen 3 en 4 van de formats (paragraaf 2.3 en 2.4) zijn te vinden in de tabel in bijlage 3.

2.4 Beheermaatregelen en beheerplannen gebieden (HR+VR)

In het vierde veld van beide rapportages dient opgegeven te worden in hoeveel gebieden beheermaatregelen vastgesteld zijn. Instandhoudingsmaatregelen en beheerplannen worden als operationele instrumenten gezien die praktische maatregelen bevatten om de instandhoudingsdoelen voor de gebieden in het netwerk te behalen.

Ten eerste moet hier aangegeven worden in hoeveel gebieden de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen volgens artikel 6, lid 1 HR vastgelegd moeten worden (d.w.z. waarvoor wettelijke, administratieve of contractuele kaders bestaan en welke worden uitgevoerd) en welk aandeel van het oppervlakte van de HR- resp. VR-gebieden dit omvat.

In Nederland is voor elk natuurgebied wel op de een of andere manier vastgelegd hoe het beheerd moet worden. Daarom is hier uitgegaan van 100% van de gebieden waar beheermaatregelen zijn vastgelegd.

Als tweede wordt gevraagd naar het aantal gebieden en de proportie van het netwerk waarvoor een integraal beheerplan Natura 2000 of vergelijkbaar instrument vastgesteld is. Het betreft alleen plannen die het hele Natura 2000-gebied dekken.

Voor de invulling van dit veld is gekeken naar de stand van zaken van de beheerplannen eind 2018. Alle gebieden die toen een definitief beheerplan hadden, zijn meegenomen. Het percentage van het oppervlakte van het netwerk is relatief laag, omdat de zeer grote gebieden op de Noordzee nog geen beheerplan hebben.

Een volledig overzicht is te vinden in de tabel in bijlage 4.

2.5 Compensatieprojecten (HR+VR)

In het vijfde veld van beide rapportages dienen de projecten ingevuld te worden waarvoor tijdens de rapportageperiode compenserende maatregelen vastgesteld zijn. Per project of plan moet aangegeven worden wanneer de uitvoering is, wanneer het project aan de Europese Commissie gemeld is, of er een oordeel van de Europese Commissie nodig was en welke gebieden geraakt werden.

In Nederland vinden weinig projecten plaats waarbij compensatie wordt uitgevoerd cf. artikel 6.4 HR. Meestal worden effecten voorkomen door mitigatie (artikel 6.3 HR). Compensatie is alleen mogelijk als er geen alternatieven zijn (A), er een dwingende reden van openbaar belang is (D) en compensatie mogelijk is (C) – de zogenaamde ADC-toets. Als sprake is van een effect op een prioritaire waarde mag het project alleen doorgang vinden als de reden van groot openbaar belang is of de nationale veiligheid, volksgezondheid of het verbeteren van milieukwaliteit betreft. De Europese Commissie moet dan om een oordeel gevraagd worden.

In Nederland betreft het over het algemeen projecten met betrekking tot hoofdinfrastructuur (autosnelwegen) en waterveiligheid, die om redenen van groot openbaar belang doorgang vinden. Dat betekent dat de meeste vergunningen met compensatie verleend worden door het ministerie van LNV of gekoppeld zijn aan een tracé-besluit van het ministerie van I&W. Verder is bij de provincies geïnventariseerd of daar in de afgelopen periode ook compensatieprojecten vergund zijn. Dit bleek alleen het geval in Zeeland, maar dit project speelde in 2019 en is dus niet meegenomen in deze rapportage.

Voor Nederland betreft dit in de periode 2013-2018 de volgende projecten met effect op de volgende gebieden:

Tabel 1 Plannen en projecten met compensatie

Plan/project	Jaar uitvoering	Jaar melding EC	N2000-gebied	HR/VR
IJsseldelta-Zuid (Reevediep)	2015	nog niet	Veluwerandmeren	HR+VR
Stroomlijn IJssel, Katerstede, Slichtenbreesweerd en Buitenwaarden Wijhe	2016	nog niet	Rijntakken	HR+VR
Overnachtingshaven Lobith	2019	2016	Rijntakken	HR+VR
A24 Blankenburgverbinding	2018	2019	Solleveld & Kapittelduinen	HR
			Voornes Duin	HR
			Duinen Goeree en Kwade Hoek	HR

Deze informatie is niet direct publiek beschikbaar. De meldingen en vragen voor advies betreffen vertrouwelijke correspondentie tussen Nederland en de Europese Commissie. Deze informatie is daarom alleen bekend bij het bevoegd gezag.

Gerelateerde publieke informatie: informatie over door LNV verleende vergunningen waar compensatie een rol kan spelen, is te vinden op: <https://puc.overheid.nl/natuurvergunningen/>.

De door de Europese Commissie afgegeven adviezen over compensatieprojecten zijn te vinden op https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/opinion_en.htm.

2.6 Maatregelen voor de coherentie van het Natura 2000-netwerk (HR)

In de Habitatrichtlijnrapportage wordt in het zesde veld gevraagd naar de belangrijkste maatregelen die genomen zijn om de coherentie van het netwerk volgens artikel 10 van de Habitatrichtlijn te waarborgen. De belangrijkste acties op landelijk niveau worden gevraagd, waaronder wettelijke maatregelen, systematische studies en links naar onlinebronnen.

Er is geen systematische informatie voor dit veld beschikbaar. Voor Nederland wordt bij deze vraag in voorgaande rapportages informatie over de EHS respectievelijk het NNN gegeven. Dat is ook dit jaar weer gebeurd. In 2018 is daarnaast het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO) afgerond met een aantal studies over de effectiviteit van aangelegde verbindingen, zoals ecoducten en faunatunnels. Deze informatie is dan ook doorgegeven. Verder was het op een kier zetten van het Haringvliet in 2018 een belangrijke mijlpaal voor het oplossen van migratieknelpunten voor trekvisen.

2.7 Herintroductie van bijlage IV-soorten (HR)

Dit is het zevende en laatste veld van de Habitatrichtlijnrapportage. In dit veld moet worden aangegeven hoe het staat met de herintroductie van soorten van bijlage IV die voorheen (lokaal) uitgestorven waren. (Lokale) herintroductie is een specifiek genoemde maatregel voor soorten van bijlage IV waar het slecht mee gaat.

Dit veld is voor Nederland niet van toepassing: in de periode 2012-2018 zijn geen (nieuwe) herintroducties van bijlage IV-soorten geweest. Herintroducties van pimperlblauwtjes, bever, otter en hamster zijn in voorgaande rapportages gemeld en inmiddels afgerond.

2.8 Onderzoek (VR)

Het zesde veld van de Vogelrichtlijnrapportage is gekoppeld aan de verplichting onder artikel 10.2 van de Vogelrichtlijn, namelijk dat de lidstaten de Commissie alle informatie toezenden die noodzakelijk is voor het nemen van passende maatregelen voor de coördinatie van onderzoek en voor werkzaamheden nodig voor de bescherming, het beheer en gebruik van de populaties van inheemse vogels.

Het betreft informatie over:

1. Nationale vogelatlassen
2. Nationale vogelmonitoring
3. Nationale Rode Lijst voor vogels
4. Andere publicaties die EU-breed interessant kunnen zijn

De hier gerapporteerde informatie is afkomstig van (de website van) Sovon (www.sovon.nl). Tijdens de rapportageperiode is zowel een Rode Lijst (2017) als een Vogelatlas van Nederland (2018) verschenen. Verder wordt voor de monitoring verwezen naar de recentst gepubliceerde rapporten van broedvogels en watervogels in Nederland van Sovon (www.sovon.nl/sovonrapporten).

2.9 Herintroductie niet-inheemse soorten (VR)

Het zevende en laatste veld van de Vogelrichtlijn is gekoppeld aan de verplichting volgend uit artikel 11 van de Vogelrichtlijnrapportage, namelijk dat lidstaten erop toezien dat de eventuele introductie van vogelsoorten die niet van nature in het wild voorkomen, geen enkele schade toebrengt aan de plaatselijke flora en fauna.

Dit veld is voor Nederland niet van toepassing: in de periode 2012-2018 hebben geen herintroducties van niet-inheemse vogelsoorten plaatsgevonden in Nederland.

3 Verbeterpunten

Annex A wordt door het ministerie van LNV ingevuld, over het algemeen op basis van publiek beschikbare bronnen. De meeste informatie is behoorlijk eenduidig en daarmee eenvoudig om naar te verwijzen.

Er is een aantal opmerkingen/verbeterpunten te noemen:

- **Main achievements:** dit onderdeel wordt door lidstaten heel verschillend ingevuld. Sommige lidstaten blijken specifieke projecten te noemen, met name met Europese subsidie, vaak in een soort opsomming. De Nederlandse invulling is meer gericht op het schrijven van een samenhangend verhaal dat mogelijk interessant is voor een breder publiek (de doelgroep immers). De inperking van twee A4'tjes kan hiervoor wel in de weg zitten. Voor de volgende rapportage is het een aanbeveling om een gezamenlijk plan van Rijk en provincies te hebben van de voornaamste boodschap die Nederland wil uitdragen.
- **Beheerplannen en beheermaatregelen:** in deze rapportage is onderscheid gemaakt tussen maatregelen die 'established and applied' zijn en maatregelen die in een integraal beheerplan of vergelijkbaar instrument opgenomen zijn. Er wordt aangegeven dat deze informatie aanvullend gezien wordt ten opzichte van de informatie in het SDF. In het SDF wordt aangegeven of er een beheerplan vastgesteld is, of dit in voorbereiding is en (optioneel) of er iets anders te melden is over maatregelen. Een beheerplan is vanuit de richtlijnen niet verplicht. In Nederland is het echter via de Wet natuurbescherming wel verplicht gesteld. Voor elk gebied is een voortouwnemer voor het beheerplan aangewezen. Daardoor is het tweede deel van dit veld eenvoudig in te vullen. Het eerste deel is echter lastiger in te vullen: wat is 'established' en wat is 'applied'? Is het voldoende als de maatregelen ergens in een (regulier) beheer- of omgevingsplan (of in een Natura 2000-beheerplan dat nog in ontwikkeling is) vastgelegd zijn voor 'established'? En betekent 'applied' dat de maatregel uitgevoerd moet zijn en/of effect moet hebben gehad of is het voldoende dat de maatregel uitgevoerd wordt (of zelfs de intentie er is om de maatregel op korte termijn uit te voeren)? Een interpretatie zou kunnen zijn dat je bij 'applied' (ook) alleen het aantal gebieden mag noemen met vastgestelde beheerplannen die ook al uitgevoerd worden, maar dat zou de andere vraag overbodig maken. Bij navraag is dit nog steeds niet duidelijk geworden. Voor deze rapportage is er daarom van uitgegaan dat in Nederland beheer van natuurgebieden overal vastligt in een soort beheerplan, waarbij voor het gemak is uitgegaan dat 100% van de Natura 2000-gebieden gedekt zijn. Dit hoeft echter niet de feitelijke situatie te zijn: bijvoorbeeld gronden die nog ingericht moeten worden, worden ook nog niet beheerd ten behoeve van Natura 2000, en particuliere eigenaren hebben waarschijnlijk geen beheerplan. Bij de volgende rapportage hebben alle Natura 2000-gebieden een vastgesteld beheerplan (én zijn ze allemaal in uitvoering), dus dan zal in beide velden met zekerheid een 100% bedekking ingevuld kunnen worden.
- **Compensatieprojecten:** het blijkt dat de administratie van compensatieprojecten in Nederland niet goed op orde is. Bij provincies is zelfs weinig bekend dat compensatieprojecten gemeld moeten worden aan de Europese Commissie of dat er mogelijk advies gevraagd moet worden, laat staan bij lagere overheden die hierin steeds meer bevoegdheden krijgen. Tot op heden werd compensatie in Nederland zo veel mogelijk vermeden. De verwachting is echter dat na het sneuvelen van de PAS veel vaker naar het instrument van compensatie worden gegrepen dan voorheen het geval was. Daarom is het des te belangrijker dat er meer bekendheid wordt gegeven aan de verplichting van de meldingen/het vragen van een oordeel en dat er een systeem opgezet wordt waarin lopende compensatieprojecten worden geregistreerd. Hier wordt op dit moment aan gewerkt door LNV. Ook wordt gekeken naar een betere administratie van de projecten waarvoor het Rijk bevoegd gezag is. Er moet nog gekeken worden hoe projecten waarvoor provincies bevoegd gezag zijn hier goed in meegenomen worden. Daarmee kan dan ook de algemene rapportage voor de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn eenvoudiger ingevuld worden.

Literatuur

Bos-Groenendijk, G.I., C.A.M van Swaay (2020). Habitatrichtlijnrapportage 2019: Annex B Habitatrichtlijnsoorten; Achtergronddocument. WOt-technical report 170.

Janssen, J.A.M. (red.), R.J. Bijlsma (red.), G.H.P. Arts, M.J. Baptist, S.M. Hennekens, B. de Knegt, T. van der Meij, J.H.J. Schaminée, A.J. van Strien, S. Wijnhoven, T.J.W. Ysebaert (2020). Habitatrichtlijnrapportage 2019: Annex D Habitattypen. Achtergronddocument. WOt-technical report 171.

Kleunen, A. van, M. van Roomen, E. van Winden, M. Hornman, A. Boele, C. Kampichler, D. Zoetebier, H. Sierdsema & C. van Turnhout (2020). Vogelrichtlijnrapportage 2013-2018 van Nederland – status en trends van soorten. WOt-technical report 172.

Verantwoording

WOT-technical report: 194

BAPS-projectnummer: WOT-04-009-034.04

Dit project werd begeleid door Anne Schmidt (WENR). De werkwijze werd afgestemd met een technische begeleidingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van CBS, LNV, Rijkswaterstaat, Bij12 en de provincies.

Voorts is de werkwijze besproken in een deskundigenbijeenkomst met vertegenwoordigers van alle provincies en terreinbeheerders. De resultaten zijn becommentarieerd door vertegenwoordigers van provincies.

De auteurs bedanken allen voor hun bijdrage aan het tot stand komen van deze rapportage.

Akkoord Extern contactpersoon

functie: MT-lid Natura 2000

naam: Lyda den Hartog

datum: 21 december 2020

Akkoord Intern contactpersoon

naam: Anne Schmidt

datum: 18 december 2020

Bijlage 1 Europees format art. 17 HR

0 Member State	<i>Use two-digit code according to list in the Reference portal</i>
1 Main achievements under the Habitats Directive	
Describe briefly the main achievements under the Habitats Directive during the reporting period with a special emphasis on the Natura 2000 network. If a Member State wishes to add further documentation to what is requested in this format, mention these Annexes and their filenames at the end of this free text section and upload the relevant files to the EEA's Central Data Repository together with the rest of the report. If possible, provide a translation into English.	
1.1 Text in national language	<i>Maximum 2 pages</i>
1.2 Translation into English	<i>Optional</i>

2 General information sources on the implementation of the Habitats Directive – links to information sources of the Member State	
For the topics below, give a link to Internet address(es) where the requested information can be found or explain how to access this information.	
2.1 General information on the Habitats Directive	<i>URL/text</i>
2.2 Information on the network of pSCIs, SCIs and SACs	<i>URL/text</i>
2.3 Monitoring schemes (Art. 11)	<i>URL/text</i>
2.4 Protection of species (Art. 12–16)	<i>URL/text</i>
2.5 Impact of measures referred to in the Art. 6.1 on the conservation status of Annex I habitats and Annex II species (Art. 17.1)	<i>URL/text</i>
2.6 Transposition of the Directive (legal texts)	<i>URL/text</i>

3 Natura 2000 (pSCIs, SCIs & SACs) – site designation (Art. 4)				
Site designation at the national level. Where appropriate, give figures separately for the surface areas of the terrestrial and marine components of sites (as defined in the Explanatory Notes Guidelines).				
Natura 2000 (pSCIs, SCIs & SACs)	pSCIs, SCIs, SACs		SACs only	
	Number of pSCIs, SCIs, SACs	Surface area of pSCIs, SCIs, SACs	Number of SACs	Surface area of SACs
3.1 All sites	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>
3.2 Terrestrial area of sites (excluding marine area)	<i>(no information requested)</i>	<i>Surface area in km²</i>	<i>(no information requested)</i>	<i>Surface area in km²</i>

3.3 Marine sites	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>
3.4 Date of database used	<i>Date of the Natura 2000 (pSCIs, SCIs, SACs) database used to provide the above figures, i.e. the closest possible to the end of the reporting period</i>			

4 Set of conservation measures and management plans for Natura 2000 sites (SACs) (Art. 6(1))

Member States need to adopt conservation measures involving, if need be, appropriate management plans and other measures which correspond to the ecological requirements of the natural habitat types and the species of Community interest.

	Number of SACs	Proportion (% area) of the SAC network
4.1 Necessary conservation measures have been established according to Art.6(1) and are applied		
4.2 Conservation measures have been set out in a comprehensive management plan or a similar instrument		

5 Measures taken in relation to approval of plans & projects (Art. 6.4)

List projects and plans for which compensatory measures were necessary and with information on whether a Commission opinion was requested. Repeat fields 5.1.to 5.7 for each project/plan as needed. For each project/plan with compensatory measures report the following:

5.1 Site code	
5.2 Site name	
5.3 Title of project/plan	
5.4 Year Commission was informed of compensatory measures	
5.5 Year project/plan was started	
5.6 Commission opinion requested?	<i>YES/NO</i>
5.7 Impact of projects requiring compensatory measures on conservation status <i>Optional</i>	<i>Free text</i>

6 Measures taken to ensure coherence of the Natura 2000 Network (Art. 10)

General description of the main measures taken (overview at national level, activities taken including legal measures, systematic studies, links to online resources - do not give detailed site by site descriptions).

Free text

7 Reintroduction of Annex IV species (Art. 22.a)	
<i>Repeat fields 7.1 to 7.8 for each species as needed.</i>	
7.1 Species code	<i>Select code from species checklist in the Reference portal</i>
7.2 Species scientific name	<i>Select species name from species checklist in the Reference portal</i>
7.3 Alternative species scientific name <i>Optional</i>	
7.4 Common name <i>Optional</i>	<i>In national language</i>
7.5 Reintroduction period	
7.6 Reintroduction location and number of individuals reintroduced	<i>a) Location b) Number of individuals</i>
7.7 Is the reintroduction successful?¹	<i>YES/NO/Too early to say</i>
7.8 Additional information on the reintroduction <i>Optional</i>	

¹ Indicating if natural reproduction has already taken place and/or population is growing.

Bijlage 2 Europees format art. 12 VR

0 Member State	<i>Use two-digit code according to list in the Reference portal</i>
1 Main achievements under the Birds Directive	
Describe briefly the main achievements under the Birds Directive during the reporting period, with a special emphasis on the SPA network. If a Member State wishes to add further documentation to what is requested in this format, mention these Annexes and their filenames at the end of this free text section and upload the relevant files to the EEA's Central Data Repository together with the rest of the report. If possible, provide a translation into English.	
1.1 Text in national language	<i>Maximum 2 pages</i>
1.2 Translation into English	<i>Optional</i>

2 General information sources on the implementation of the Birds Directive – links to information sources of the Member State	
For the topics below, give a link to Internet address(es) where the requested information can be found or explain how to access this information.	
2.1 General information on the Birds Directive	<i>URL/text</i>
2.2 Information on the Natura 2000 (SPA) network	<i>URL/text</i>
2.3 Monitoring schemes (Art. 4(1) and Art. 10)	<i>URL/text</i>
2.4 Protection of species (Art. 5–8)	<i>URL/text</i>
2.5 Transposition of the Directive (legal texts)	<i>URL/text</i>

3 Natura 2000 (SPAs) – site classification (Art. 4)		
Site classification at the national level. Where appropriate, give figures separately for the surface areas of the terrestrial and marine components of sites (as defined in the Explanatory notes and guidelines).		
	Number of SPAs	Surface area of SPAs
3.1 All SPAs	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>
3.2 Terrestrial area of sites (excluding marine area)	<i>(no information requested)</i>	<i>Surface area in km²</i>
3.3 Marine sites	<i>Number</i>	<i>Surface area in km²</i>
3.4 Date of database used	<i>Date of latest update of the Natura 2000 (SPAs) database used to provide the above figures, i.e. the closest possible to the end of the reporting period</i>	

4 Set of conservation measures and management plans for Natura 2000 sites (SPAs)		
	Number of SPAs	Proportion (%) of the SPA network area
4.1 Necessary conservation measures have been established and are applied		
4.2 Conservation measures have been set out in a comprehensive management plan or a similar instrument		

5 Measures taken in relation to approval of plans and projects (Art. 6.4 and Art. 7 of the Habitats Directive)	
List projects and plans for which compensatory measures were necessary. Repeat fields 5.1 to 5.6 for each project/plan as needed. For each project/plan with compensatory measures report the following:	
5.1 Site code	
5.2 Site name	
5.3 Title of project/plan	
5.4 Year Commission was informed of compensatory measures	
5.5 Year project/plan was started	
5.6 Impact of projects requiring compensatory measures on relevant bird species <i>Optional</i>	<i>Free text</i>

6 Research and work required as a basis for the protection, management and sustainable use of bird populations (Art. 10)	
List the most recent activities (see below) related to research work. Additional free text information of relevance with reference to the implementation of Art. 10 can be given in Section 1.	
6.1 National bird atlas	
6.1.1 Title	
6.1.2 Year of publication	
6.1.3 Web-link and/or bibliographic reference	<i>URL/text</i>
6.2 National bird monitoring overview	<i>Repeat fields 6.2.1 to 6.2.3 if more than one overview has been published</i>
6.2.1 Title or similar plus short description	<i>Species covered, main results, etc.</i>
6.2.2 Year of publication	
6.2.3 Web-link and/or bibliographic reference	<i>URL/text</i>

6.3 National Bird Red List	
6.3.1 Title	
6.3.2 Year of publication	
6.3.3 Web-link and/or bibliographic reference	<i>URL/text</i>
6.4 Other publications of EU-wide interest (e.g. national overview of action for threatened species)	<i>Repeat fields 6.4.1 to 6.4.3 if more than one; maximum 10 publications</i>
6.4.1 Title or similar plus short description	<i>Species covered, main results etc.</i>
6.4.2 Year of publication	
6.4.3 Web-link and/or bibliographic reference	<i>URL/text</i>

7 Non-native bird species (Art. 11)

Report on bird species that do not naturally occur in the wild in the European territory of the Member States and for which introduction has taken place during the reporting period. Repeat fields 7.1 to 7.5 for each species reported as needed.

7.1 Species scientific name	
7.2 Subspecific unit	<i>Where relevant</i>
7.3 Main contents of legal decision for introduction	<i>Free text; to include justification, number of individuals and duration of any authorisation</i>
7.4 Consultation with the Commission	<i>Date</i>
7.5 Additional information <i>Optional</i>	<i>Other relevant information, complementary to the data requested under fields 7.1–7.4</i> <i>Free text</i>

Bijlage 3 Oppervlakten van aangewezen gebieden

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL2003001	B	Aamsveen	6,9504	52,1869	144	0	144	0	0	0	0	0	0
NL2003002	B	Abdij Lilbosch & Voormalig Klooster Mariahoop	5,9679	51,0899	15	0	15	0	0	0	0	0	0
NL2009162	A	Abtskolk & De Putten	4,6599	52,7431	500	0	0	0	500	0	0	0	0
NL2003003	B	Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	6,9264	52,378	323	0	323	0	0	0	0	0	0
NL3009001	C	Alde Feanen	5,9253	53,1245	2124	0	0	2124	0	0	0	0	0
NL9802062	A	Arkemheen	5,4555	52,2465	1422	0	0	0	1422	0	0	0	0
NL9801004	B	Bakkeveense Duinen	6,2879	53,0867	258	0	258	0	0	0	0	0	0
NL2000002	C	Bargerveen	7,0255	52,6765	2083	0	0	2083	0	0	0	0	0
NL2003005	B	Bekendelle	6,699	51,9414	88	0	88	0	0	0	0	0	0
NL9801076	B	Bemelerberg & Schiepersberg	5,7731	50,8417	191	0	191	0	0	0	0	0	0
NL2003007	B	Bergvennen & Brecklenkampse Veld	7,0053	52,4319	133	0	133	0	0	0	0	0	0
NL3000040	B	Biesbosch	4,7573	51,7513	9640	0	9640	0	0	0	0	0	0
NL3009002	A	Biesbosch	4,7524	51,749	9478	0	0	0	9478	0	0	0	0
NL2003006	B	Binnenveld	5,5824	52,0108	111	0	111	0	0	0	0	0	0
NL2003009	B	Boetelerveld	6,3252	52,3634	171	0	171	0	0	0	0	0	0
NL9802099	A	Boezems Kinderdijk	4,6487	51,8802	331	0	0	0	331	0	0	0	0
NL9801016	B	Borkeld	6,5035	52,2725	493	0	493	0	0	0	0	0	0
NL2003010	B	Boschhuizerbergen	6,0137	51,5503	277	0	277	0	0	0	0	0	0
NL9801044	B	Botshol	4,9257	52,2522	218	0	218	0	0	0	0	0	0
NL3009003	A	Brabantse Wal	4,3622	51,4237	4824	0	0	0	4824	0	0	0	0
NL9801055	B	Brabantse Wal	4,3861	51,3961	1775	0	1775	0	0	0	0	0	0
NL9802064	A	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	4,7775	52,0363	696	0	0	0	696	0	0	0	0
NL1000029	B	Brunsummerheide	5,9971	50,9243	542	0	542	0	0	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL2003012	B	Bunder- en Elsloërbos	5,7438	50,9103	190	0	190	0	0	0	0	0	0
NL9801019	B	Buurserzand & Haaksbergerveen	6,7784	52,1431	1243	0	1243	0	0	0	0	0	0
NL2003013	B	Canisvliet	3,8131	51,2189	141	0	141	0	0	0	0	0	0
NL1000030	B	Coepelduynen	4,4147	52,2224	188	0	188	0	0	0	0	0	0
NL2003011	B	De Bruuk	5,9638	51,761	99	0	99	0	0	0	0	0	0
NL2003064	B	De Wieden	6,0625	52,6997	7156	0	7156	0	0	0	0	0	0
NL3009004	A	De Wieden	6,0536	52,6988	9018	0	0	0	9018	0	0	0	0
NL9802101	A	De Wilck	4,549	52,1147	116	0	0	0	116	0	0	0	0
NL2000001	A	Deelen	5,9046	53,0214	514	0	0	0	514	0	0	0	0
NL1000026	C	Deurnsche Peel & Mariapeel	5,8849	51,4165	2734	0	0	2734	0	0	0	0	0
NL9801021	B	Dinkelland	7,024	52,2919	532	0	532	0	0	0	0	0	0
NL2008001	B	Doggersbank	3,4782	55,1392	473500	100	473500	0	0	473500	473500	0	0
NL9802066	A	Donkse Laagten	4,7686	51,8862	190	0	0	0	190	0	0	0	0
NL9801009	B	Drentsche Aa-gebied	6,6454	53,0245	3902	0	3902	0	0	0	0	0	0
NL9802201	A	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	6,2999	52,9005	6806	0	0	0	6806	0	0	0	0
NL9803011	B	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	6,3044	52,9018	7466	0	7466	0	0	0	0	0	0
NL2003014	B	Drouwenerzand	6,806	52,9626	222	0	222	0	0	0	0	0	0
NL3009005	C	Duinen Ameland	5,7519	53,4557	2055	0	0	2055	0	0	0	0	0
NL1000009	B	Duinen Den Helder - Callantsoog	4,7146	52,8999	645	0	645	0	0	0	0	0	0
NL2003060	B	Duinen en Lage Land Texel	4,7268	53,0524	4083	0,2	4083	0	0	8,166	8,166	0	0
NL3009008	A	Duinen en Lage Land Texel	4,7315	53,0341	3362	0	0	0	3362	0	0	0	0
NL2000006	A	Duinen Goeree & Kwade Hoek	3,9932	51,8407	826	0	0	0	826	0	0	0	0
NL9801079	B	Duinen Goeree & Kwade Hoek	3,9823	51,8371	1624	20	1624	0	0	324,8	324,8	0	0
NL3009006	C	Duinen Schiermonnikoog	6,1738	53,4876	833	0	0	833	0	0	0	0	0
NL2003059	B	Duinen Terschelling	5,3073	53,3995	4040	0	4040	0	0	0	0	0	0
NL3009007	A	Duinen Terschelling	5,3104	53,4048	3573	0	0	0	3573	0	0	0	0
NL2003061	B	Duinen Vlieland	5,0098	53,281	1484	0	1484	0	0	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL3009009	A	Duinen Vlieland	5,0032	53,2788	1311	0	0	0	1311	0	0	0	0
NL3000070	C	Dwingelderveld	6,4093	52,8086	3768	0	0	3768	0	0	0	0	0
NL9802035	A	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	5,3263	52,2846	1584	0	0	0	1584	0	0	0	0
NL3004002	B	Eilandspolder	4,8615	52,5797	798	0	798	0	0	0	0	0	0
NL4000056	A	Eilandspolder	4,8619	52,5799	1397	0	0	0	1397	0	0	0	0
NL2003015	B	Elperstroomgebied	6,668	52,8776	351	0	351	0	0	0	0	0	0
NL1000004	B	Engbertsdijksvenen	6,6679	52,4687	998	0	998	0	0	0	0	0	0
NL3009010	A	Engbertsdijksvenen	6,6688	52,4692	932	0	0	0	932	0	0	0	0
NL9801007	C	Fochteloërveen	6,41	53,0054	2596	0	0	2596	0	0	0	0	0
NL2016166	A	Friese Front	4,732	53,812	288200	100	0	0	288200	288200	0	0	288200
NL2003016	B	Geleenbeekdal	5,8896	50,9359	253	0	253	0	0	0	0	0	0
NL9801041	B	Geuldal	5,9394	50,7794	2593	0	2593	0	0	0	0	0	0
NL9801075	B	Grensmaas	5,7754	51,0253	314	0	314	0	0	0	0	0	0
NL4000021	C	Grevelingen	3,9919	51,7421	13753	0	0	13753	0	0	0	0	0
NL2003019	B	Groote Gat	3,5022	51,3226	70	0	70	0	0	0	0	0	0
NL3009012	C	Groote Peel	5,8178	51,3465	1348	0	0	1348	0	0	0	0	0
NL2003020	C	Groote Wielen	5,8788	53,2266	604	0	0	604	0	0	0	0	0
NL1000015	C	Haringvliet	4,0629	51,8961	11118	0	0	11118	0	0	0	0	0
NL2003021	B	Hollands Diep	4,5516	51,71	591	0	591	0	0	0	0	0	0
NL9802019	A	Hollands Diep	4,5075	51,7015	4139	0	0	0	4139	0	0	0	0
NL9801071	B	Holtingerveld	6,2522	52,8041	1754	0	1754	0	0	0	0	0	0
NL1000002	B	IJsselmeer	5,3872	53,0275	2441	0	2441	0	0	0	0	0	0
NL9803028	A	IJsselmeer	5,3566	52,8216	113341	0	0	0	113341	0	0	0	0
NL1000007	A	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	4,8875	52,4571	2233	0	0	0	2233	0	0	0	0
NL2003023	B	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	4,916	52,457	1910	0	1910	0	0	0	0	0	0
NL2000010	A	Kampina & Oisterwijkse Vennen	5,2671	51,5686	1261	0	0	0	1261	0	0	0	0
NL3000401	B	Kampina & Oisterwijkse Vennen	5,2458	51,5703	2278	0	2278	0	0	0	0	0	0
NL1000022	B	Kempenland-West	5,1873	51,4273	1882	0	1882	0	0	0	0	0	0
NL1000012	B	Kennemerland-Zuid	4,5497	52,3636	8171	0	8171	0	0	0	0	0	0
NL3009013	A	Ketelmeer & Vossemeer	5,759	52,597	3843	0	0	0	3843	0	0	0	0
NL2008002	B	Klaverbank	3,0844	54,0233	153900	100	153900	0	0	153900	153900	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL2003024	B	Kolland & Overlangbroek	5,4262	51,9954	107	0	107	0	0	0	0	0	0
NL1000017	B	Kop van Schouwen	3,7075	51,7029	2242	0	2242	0	0	0	0	0	0
NL9801072	B	Korenburgerveen	6,6565	51,9868	459	0	459	0	0	0	0	0	0
NL1000021	C	Krammer-Volkerak	4,2548	51,6492	6081	0	0	6081	0	0	0	0	0
NL2003025	B	Kunderberg	5,9576	50,866	95	0	95	0	0	0	0	0	0
NL3004005	B	Landgoederen Brummen	6,1254	52,1138	677	0	677	0	0	0	0	0	0
NL3004003	B	Landgoederen Oldenzaal	6,9617	52,3256	578	0	578	0	0	0	0	0	0
NL2003026	B	Langstraat	5,0066	51,6854	506	0	506	0	0	0	0	0	0
NL9802012	A	Lauwersmeer	6,2031	53,3605	5755	0	0	0	5755	0	0	0	0
NL9802041	A	Leekstermeergebied	6,4542	53,182	1543	0	0	0	1543	0	0	0	0
NL3009014	A	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux	5,5162	51,3258	2520	0	0	0	2520	0	0	0	0
NL9801036	B	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux	5,5011	51,3291	4390	0	4390	0	0	0	0	0	0
NL2003027	B	Lemselermaten	6,8755	52,3443	55	0	55	0	0	0	0	0	0
NL2000007	A	Lepelaarplassen	5,2084	52,4081	356	0	0	0	356	0	0	0	0
NL9803039	B	Leudal	5,9461	51,2493	340	0	340	0	0	0	0	0	0
NL2003028	B	Lieftinghsbroek	7,119	53,0031	20	0	20	0	0	0	0	0	0
NL3004007	B	Lingegebied & Diefdijk-Zuid	5,076	51,8639	750	0	750	0	0	0	0	0	0
NL3004001	B	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	5,032	51,7641	750	0	750	0	0	0	0	0	0
NL2003029	B	Lonnekermeer	6,8551	52,2767	105	0	105	0	0	0	0	0	0
NL9803030	B	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	5,1323	51,6459	3975	0	3975	0	0	0	0	0	0
NL2018167	B	Maas bij Eijsden	5,7	50,785	63	0	63	0	0	0	0	0	0
NL1000028	B	Maasduinen	6,1166	51,5594	5274	0	5274	0	0	0	0	0	0
NL9910001	A	Maasduinen	6,0985	51,5835	4289	0	0	0	4289	0	0	0	0
NL1000020	B	Manteling van Walcheren	3,5653	51,5856	735	0	735	0	0	0	0	0	0
NL2003031	B	Mantingerbos	6,605	52,8115	46	0	46	0	0	0	0	0	0
NL2003032	B	Mantingerzand	6,5926	52,7777	780	0	780	0	0	0	0	0	0
NL2003017	B	Markermeer & IJmeer	5,0713	52,4483	1109	0	1109	0	0	0	0	0	0
NL9803029	A	Markermeer & IJmeer	5,2202	52,5331	68463	0	0	0	68463	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL3009015	A	Markiezaat	4,2602	51,4607	1832	0	0	0	1832	0	0	0	0
NL1000013	B	Meijendel & Berkheide	4,3532	52,149	2878	0	2878	0	0	0	0	0	0
NL2000008	C	Meinweg	6,1232	51,1636	1822	0	0	1822	0	0	0	0	0
NL2000012	A	Naardermeer	5,1173	52,2946	1127	0	0	0	1127	0	0	0	0
NL3000061	B	Naardermeer	5,1147	52,2925	1151	0	1151	0	0	0	0	0	0
NL3000036	B	Nieuwkoopse Plassen & de Haeck	4,8046	52,1424	2008	0	2008	0	0	0	0	0	0
NL9801063	A	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	4,8051	52,1426	1986	0	0	0	1986	0	0	0	0
NL2003033	B	Noorbeemden & Hoogbos	5,801	50,7681	55	0	55	0	0	0	0	0	0
NL9801080	B	Noordhollands Duinreservaat	4,6284	52,5771	5242	0	5242	0	0	0	0	0	0
NL9802001	C	Noordzeekustzone	5,0268	53,3453	144475	99,7	0	144475	0	144041,58	0	144041,6	0
NL2003034	B	Norgerholt	6,4521	53,057	26	0	26	0	0	0	0	0	0
NL2003035	B	Oeffeltermeent	5,9408	51,7104	101	0	101	0	0	0	0	0	0
NL2003063	B	Olde Maten & Veerslootlanden	6,1162	52,6324	795	0	795	0	0	0	0	0	0
NL2003036	B	Oostelijke Vechtplassen	5,0901	52,2387	4401	0	4401	0	0	0	0	0	0
NL9802060	A	Oostelijke Vechtplassen	5,0568	52,2045	6475	0	0	0	6475	0	0	0	0
NL3009016	C	Oosterschelde	3,9722	51,5769	36976	0	0	36976	0	0	0	0	0
NL9802054	A	Oostvaardersplassen	5,3511	52,4466	5477	0	0	0	5477	0	0	0	0
NL2003037	B	Oude Maas	4,4396	51,8393	474	0	474	0	0	0	0	0	0
NL2003038	B	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	5,5049	52,9223	3054	0	3054	0	0	0	0	0	0
NL9802049	A	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	5,5014	52,9215	2880	0	0	0	2880	0	0	0	0
NL9802103	A	Oudeland van Strijen	4,5204	51,7631	1568	0	0	0	1568	0	0	0	0
NL2003040	B	Polder Westzaan	4,7859	52,45	1057	0	1057	0	0	0	0	0	0
NL3011002	A	Polder Zeevang	5,0208	52,5419	1813	0	0	0	1813	0	0	0	0
NL9803073	B	Regte Heide & Riels Laag	5,0265	51,5036	538	0	538	0	0	0	0	0	0
NL2014038	A	Rijntakken	5,9408	51,9514	23048	0	0	0	23048	0	0	0	0
NL2014067	B	Rijntakken	5,9452	51,9473	8440	0	8440	0	0	0	0	0	0
NL2003042	B	Roerdal	6,0273	51,147	834	0	834	0	0	0	0	0	0
NL9803006	B	Rottige Meenthe & Brandemeer	5,8984	52,8431	1369	0	1369	0	0	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL9803015	C	Sallandse Heuvelrug	6,4099	52,3381	2217	0	0	2217	0	0	0	0	0
NL2003043	B	Sarsvan en De Banen	5,7943	51,2677	154	0	154	0	0	0	0	0	0
NL9801040	B	Savelsbos	5,7475	50,8029	357	0	357	0	0	0	0	0	0
NL1000010	B	Schoorlse Duinen	4,6625	52,6982	1737	0	1737	0	0	0	0	0	0
NL3004004	B	Sint Jansberg	5,9303	51,7423	226	0	226	0	0	0	0	0	0
NL9801025	B	Sint Pietersberg & Jekerdal	5,6739	50,8239	256	0	256	0	0	0	0	0	0
NL9802047	A	Sneekermeergebied	5,766	53,0239	2279	0	0	0	2279	0	0	0	0
NL1000016	B	Solleveld & Kapittelduinen	3,9722	51,5769	827	0	827	0	0	0	0	0	0
NL9801064	B	Springendal & Dal van de Mosbeek	6,8741	52,4436	1225	0	1225	0	0	0	0	0	0
NL2003044	B	Stelkampsveld	6,474	52,1157	102	0	102	0	0	0	0	0	0
NL1000024	B	Strabrechtse Heide & Beuven	5,6215	51,4007	1843	0	1843	0	0	0	0	0	0
NL2013137	A	Strabrechtse Heide & Beuven	5,629	51,393	757	0	0	0	757	0	0	0	0
NL2003045	B	Swalmdal	6,064	51,2314	123	0	123	0	0	0	0	0	0
NL2003030	B	Uiterwaarden Lek	4,988	51,9686	148	0	148	0	0	0	0	0	0
NL1000005	B	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	6,1043	52,5736	1080	0	1080	0	0	0	0	0	0
NL9902003	A	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	6,0847	52,593	1394	0	0	0	1394	0	0	0	0
NL2003047	B	Ulvenhoutse Bos	4,81	51,5537	112	0	112	0	0	0	0	0	0
NL2011015	B	Van Oordt's Mersken	6,1613	53,0588	536	0	536	0	0	0	0	0	0
NL9802046	A	Van Oordt's Mersken	6,0444	53,0433	842	0	0	0	842	0	0	0	0
NL9801017	B	Vecht- en Beneden-Reggegebied	6,4669	52,4956	4105	0	4105	0	0	0	0	0	0
NL9802025	A	Veerse Meer	3,7058	51,5252	2539	0	0	0	2539	0	0	0	0
NL3009017	A	Veluwe	5,8554	52,1962	88436	0	0	0	88436	0	0	0	0
NL9801023	B	Veluwe	5,8554	52,1962	88378	0	88378	0	0	0	0	0	0
NL9802033	C	Veluwerandmeren	5,6619	52,38	6166	0	0	6166	0	0	0	0	0
NL2008003	B	Vlakte van de Raan	3,3096	51,4866	17521	100	17521	0	0	17521	17521	0	0
NL9801049	B	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	5,2363	51,6826	897	0	897	0	0	0	0	0	0
NL2003049	B	Vogelkreek	4,0094	51,3404	97	0	97	0	0	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL4000017	C	Voordelta	3,6775	51,7452	83534	99	0	83534	0	82698,66	0	82698,66	0
NL2002017	A	Voornes Duin	4,0488	51,8978	159	0	0	0	159	0	0	0	0
NL9803077	B	Voornes Duin	4,0629	51,8961	1432	0	1432	0	0	0	0	0	0
NL1000001	B	Waddenzee	5,2488	53,2711	264858	99	264858	0	0	262209,42	262209	0	0
NL9801001	A	Waddenzee	5,2488	53,2711	271771	99	0	0	271771	269053,29	0	0	269053,3
NL2000013	A	Weerribben	5,9525	52,7816	3329	0	0	0	3329	0	0	0	0
NL9801013	B	Weerribben	5,9539	52,7808	3279	0	3279	0	0	0	0	0	0
NL9801035	B	Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	5,6693	51,3031	1139	0	1139	0	0	0	0	0	0
NL9802209	A	Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	5,6322	51,2578	2211	0	0	0	2211	0	0	0	0
NL1000014	B	Westduinpark & Wapendal	4,2445	52,0819	246	0	246	0	0	0	0	0	0
NL9802026	A	Westerschelde & Saeftinghe	3,7641	51,3798	43748	0	0	0	43748	0	0	0	0
NL9803061	B	Westerschelde & Saeftinghe	3,7825	51,3812	44052	25	44052	0	0	11013	11013	0	0
NL9801018	B	Wierdense Veld	6,5159	52,3747	419	0	419	0	0	0	0	0	0
NL2003050	B	Wijnjeterper Schar	6,1613	53,0588	170	0	170	0	0	0	0	0	0
NL2003051	B	Willinks Weust	6,785	51,9642	52	0	52	0	0	0	0	0	0
NL9802048	A	Witte en Zwarte Brekken	5,6812	52,9977	433	0	0	0	433	0	0	0	0
NL2003052	B	Witte Veen	6,8696	52,1471	290	0	290	0	0	0	0	0	0
NL1000003	B	Witterveld	6,5078	52,9615	481	0	481	0	0	0	0	0	0
NL2003053	B	Wooldse Veen	6,7447	51,9083	63	0	63	0	0	0	0	0	0
NL2003054	B	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	4,8362	52,5079	1453	0	1453	0	0	0	0	0	0
NL9802058	A	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	4,8381	52,5128	1743	0	0	0	1743	0	0	0	0
NL9802068	C	Yersekse en Kapelse Moer	4,0197	51,4911	433	0	0	433	0	0	0	0	0
NL2003055	B	Zeldersche Driessen	6,0217	51,6944	82	0	82	0	0	0	0	0	0
NL9902010	A	Zoommeer	4,2155	51,4984	1046	0	0	0	1046	0	0	0	0
NL3004006	B	Zouweboezem	4,9952	51,9494	257	0	257	0	0	0	0	0	0
NL9802065	A	Zouweboezem	4,9966	51,9438	133	0	0	0	133	0	0	0	0

SITE_CODE	SITE_TYPE	SITE_NAME	SITE_LONGITUDE	SITE_LATITUDE	SITE_AREA (ha)	SITE_MARINE_AREA	opp HR	opp beide	opp VR	MARIEN	opp HR	opp beide	opp VR
NL0902041	A	Zuidlaardermeergebied	6,682	53,1491	2087	0	0	0	2087	0	0	0	0
NL3000016	B	Zwanenwater & Pettemerduinen	4,6875	52,8071	770	0	770	0	0	0	0	0	0
NL9910002	A	Zwanenwater & Pettemerduinen	4,692	52,8137	595	0	0	0	595	0	0	0	0
NL9802031	C	Zwarte Meer	5,9524	52,6303	2162	0	0	2162	0	0	0	0	0
NL3000027	B	Zwin & Kievittepolder	3,3711	51,3673	121	30	121	0	0	36,3	36,3	0	0
NL3009018	A	Zwin & Kievittepolder	3,3726	51,3689	116	0	0	0	116	0	0	0	0
							km2	11935,65	3268,82	10126	9185,13	2267,402	5572,533
VR	57	77				totaal HR	15204,5	totaal VR	13395	marien HR	11453	marien VR	7839,94
HR	119	139				SCI	61,44			SCI	0		
HR=VR	20					SAC	15143			SAC	11453		
							terrestrisch		VR terr	5555			
							terr	3751,94					
							terr SAC	3690,5					

Bijlage 4 Status van beheerplannen van aangewezen gebieden

nr.	VR-nr	HR-nr	Naam	beheerplan	HR nog niet	HR def	VR nog niet	VR def
55		NL2003001	Aamsveen	definitief	0	144		
151		NL2003002	Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop	definitief	0	15		
162	NL2009162		Abtskolk & De Putten	definitief			0	500
47		NL2003003	Achter de Voort, Ageler- & Voltherbroek	definitief	0	323		
13	NL3009001	NL3009001	Alde Feanen	definitief	0	2124	0	2124
56	NL9802062		Arkemheen	definitief			0	1422
17		NL9801004	Bakkeveense duinen	definitief	0	258		
33	NL2000002	NL2000002	Bargerveen	definitief	0	2083	0	2083
63		NL2003005	Bekendelle	definitief	0	88		
156		NL9801076	Bemelerberg en Schiepersberg	concept	0	0		
46		NL2003007	Bergvennen & Brecklenkampse Veld	concept	0	0		
112	NL3009002	NL3000040	Biesbosch	ontwerp	0	0	0	0
65		NL2003006	Binnenveld	concept	0	0		
41		NL2003009	Boetelerveld	definitief	0	171		
106	NL9802099		Boezems Kinderdijk	definitief			0	331
44		NL9801016	Borkeld	definitief	0	493		
144		NL2003010	Boschhuizerbergen	concept	0	0		
83		NL9801044	Botshol	definitief	0	218		
128	NL3009003	NL9801055	Brabantse Wal	definitief	0	1775	0	4824
104	NL9802064		Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	definitief			0	696
155		NL1000029	Brunsummerheide	concept	0	0		
69		NL2003011	Bruuk	definitief	0	99		
153		NL2003012	Bunder- en Elslooërbos	concept	0	0		
53		NL9801019	Buurserzand & Haaksbergerveen	definitief	0	1243		
125		NL2003013	Canisvliet	definitief	0	141		
96		NL1000030	Coepelduynen	definitief	0	188		
102	NL9802101		De Wilck	definitief			0	116
14	NL2000001		Deelen	definitief			0	514
139	NL1000026	NL1000026	Deurnsche Peel & Mariapeel	definitief	0	2734	0	2734
49		NL9801021	Dinkelland	definitief	0	532		

nr.	VR-nr	HR-nr	Naam	beheerplan	HR nog niet	HR def	VR nog niet	VR def
164		NL2008001	Doggersbank	nog niet gestart	474489	0		
107	NL9802066		Donkse Laagten	definitief			0	190
25		NL9801009	Drentsche Aa-gebied	definitief	0	3902		
27	NL9802201	NL9803011	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	definitief	0	7466	0	6806
26		NL2003014	Drouwenezand	definitief	0	222		
5	NL3009005	NL3009005	Duinen Ameland	definitief	0	2055	0	2055
84		NL1000009	Duinen Den Helder - Callantsoog	definitief	0	645		
2	NL3009008	NL2003060	Duinen en Lage Land Texel	definitief	0	4083	0	3362
101	NL2000006	NL9801079	Duinen Goeree & Kwade Hoek	definitief	0	1624	0	826
6	NL3009006	NL3009006	Duinen Schiermonnikoog	definitief	0	833	0	833
4	NL3009007	NL2003059	Duinen Terschelling	definitief	0	4040	0	3573
3	NL3009009	NL2003061	Duinen Vlieland	definitief	0	1484	0	1311
30	NL3000070	NL3000070	Dwingelderveld	definitief	0	3768	0	3768
77	NL9802035		Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	definitief			0	1584
89	NL4000056	NL3004002	Eilandspolder	definitief	0	798	0	1397
28		NL2003015	Elperstroomgebied	definitief	0	351		
40	NL3009010	NL1000004	Engbertsdijkvenen	definitief	0	998	0	932
23	NL9801007	NL9801007	Fochteloërveen	definitief	0	2596	0	2596
166	NL2015166		Friese Front	nog niet gestart			288342	0
154		NL2003016	Geleenbeekdal	concept	0	0		
157		NL9801041	Geuldal	concept	0	0		
152		NL9801075	Grensmaas	concept	0	0		
115	NL4000021	NL4000021	Grevelingen	definitief	0	13753	0	13753
124		NL2003019	Groote Gat	definitief	0	70		
140	NL3009012	NL3009012	Groote Peel	definitief	0	1348	0	1348
9	NL2003020	NL2003020	Groote Wielen	definitief	0	604	0	604
109	NL1000015	NL1000015	Haringvliet	definitief	0	11118	0	11118
111	NL9802019	NL2003021	Hollands Diep	definitief	0	591	0	4139
29		NL9801071	Holtingerveld	definitief	0	1754		
72	NL9803028	NL1000002	IJsselmeer	definitief	0	2441	0	113341
92	NL1000007	NL2003023	Iiperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	definitief	0	1910	0	2233
133	NL2000010	NL3000401	Kampina & Oisterwijkse Vennen	definitief	0	2278	0	1261
135		NL1000022	Kempenland-West	definitief	0	1882		
88		NL1000012	Kennemerland-Zuid	definitief	0	8171		
75	NL3009013		Ketelmeer & Vossemeer	definitief			0	3843
165		NL2008002	Klaverbank	nog niet gestart	154058	0		
81		NL2003024	Kolland & Overlangbroek	ontwerp	0	0		

nr.	VR-nr	HR-nr	Naam	beheerplan	HR nog niet	HR def	VR nog niet	VR def
116		NL1000017	Kop van Schouwen	concept	0	0		
61		NL9801072	Korenburerveen	definitief	0	459		
114	NL1000021	NL1000021	Krammer-Volkerak	nog niet gestart	6081	0	6081	0
158		NL2003025	Kunderberg	definitief	0	95		
58		NL3004005	Landgoederen Brummen	definitief	0	677		
50		NL3004003	Landgoederen Oldenzaal	definitief	0	578		
130		NL2003026	Langstraat	definitief	0	506		
8	NL9802012		Lauwersmeer	definitief			0	5755
19	NL9802041		Leekstermeergebied	definitief			0	1543
136	NL3009014	NL9801036	Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux	definitief	0	4390	0	2520
48		NL2003027	Lemselermaten	definitief	0	55		
79	NL2000007		Lepelaarplassen	definitief			0	356
147		NL9803039	Leudal	concept	0	0		
21		NL2003028	Lieftingsbroek	definitief	0	20		
70		NL3004007	Lingegebied en Diefdijk Zuid	definitief	0	750		
71		NL3004001	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	definitief	0	750		
51		NL2003029	Lonnekermeer	definitief	0	105		
131		NL9803030	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	definitief	0	3975		
167		NL2018167	Maas bij Eijsden	nog niet gestart	63	0		
145	NL9910001	NL1000028	Maasduinen	concept	0	0	0	0
117		NL1000020	Manteling van Walcheren	concept	0	0		
31		NL2003031	Mantingerbos	definitief	0	46		
32		NL2003032	Mantingerzand	definitief	0	780		
73	NL9803029	NL2003017	Markermeer & IJmeer	definitief	0	1109	0	68463
127	NL3009015		Markiezaat	definitief			0	1832
97		NL1000013	Meijendel & Berkheide	definitief	0	2878		
149	NL2000008	NL2000008	Meinweg	concept	0	0	0	0
94	NL2000012	NL3000061	Naardermeer	concept	0	0	0	0
103	NL9801063	NL3000036	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	definitief	0	2008	0	1986
161		NL2003033	Noorbeemden & Hoogbos	concept	0	0		
87		NL9801080	Noordhollands Duinreservaat	definitief	0	5242		
7	NL9802001	NL9802001	Noordzeekustzone	definitief	0	144475	0	144475
22		NL2003034	Norgerholt	definitief	0	26		
141		NL2003035	Oeffelter Meent	definitief	0	101		
37		NL2003063	Olde Maten & Veerslootslanden	definitief	0	795		
95	NL9802060	NL2003036	Oostelijke Vechtplassen	concept	0	0	0	0
118	NL3009016	NL3009016	Oosterschelde	definitief	0	36976	0	36976

nr.	VR-nr	HR-nr	Naam	beheerplan	HR nog niet	HR def	VR nog niet	VR def
78	NL9802054		Oostvaardersplassen	definitief			0	5477
108		NL2003037	Oude Maas	definitief	0	474		
10	NL9802049	NL2003038	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	definitief	0	3054	0	2880
110	NL9802103		Oudeland van Strijen	definitief			0	1568
91		NL2003040	Polder Westzaan	definitief	0	1057		
93	NL3011002		Polder Zeevang	definitief			0	1813
134		NL9803073	Regte Heide & Riels Laag	definitief	0	538		
38	NL2014038	NL2014067	Rijntakken	ontwerp	0	0	0	0
150		NL2003042	Roerdal	concept	0	0		
18		NL9803006	Rottige Meenthe & Brandemeer	definitief	0	1369		
42	NL9803015	NL9803015	Sallandse Heuvelrug	definitief	0	2217	0	2217
146		NL2003043	Sarsven en De Banen	ontwerp	0	0		
160		NL9801040	Savelsbos	definitief	0	357		
86		NL1000010	Schoorlse Duinen	definitief	0	1737		
142		NL3004004	Sint Jansberg	concept	0	0		
159		NL9801025	Sint Pietersberg en Jekerdal	concept	0	0		
12	NL9802047		Sneekermeergebied	definitief			0	2279
99		NL1000016	Solleveld & Kapittelduinen	definitief	0	827		
45		NL9801064	Springendal & Dal van de Mosbeek	ontwerp	0	0		
60		NL2003044	Stelkampsveld	definitief	0	102		
137	NL2013137	NL1000024	Strabrechtse Heide & Beuven	definitief	0	1843	0	757
148		NL2003045	Swalmdal	ontwerp	0	0		
82		NL2003030	Uiterwaarden Lek	definitief	0	148		
36	NL9902003	NL1000005	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	definitief	0	1080	0	1394
129		NL2003047	Ulvenhoutse Bos	definitief	0	112		
15	NL9802046	NL2011015	Van Oordt's Mersken	definitief	0	536	0	842
39		NL9801017	Vecht- en Beneden-Reggegebied	definitief	0	4105		
119	NL9802025		Veerse Meer	definitief			0	2539
57	NL3009017	NL9801023	Veluwe	definitief	0	88378	0	88436
76	NL9802033	NL9802033	Veluwerandmeren	definitief	0	6166	0	6166
163		NL2008003	Vlakte van de Raan	definitief	0	17521		
132		NL9801049	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	definitief	0	897		
126		NL2003049	Vogelkreek	definitief	0	97		
113	NL4000017	NL4000017	Voordelta	definitief	0	83534	0	83534
100	NL2002017	NL9803077	Voornes Duin	definitief	0	1432	0	159
1	NL9801001	NL1000001	Waddenzee	definitief	0	264858	0	271771
34	NL2000013	NL9801013	weerribben	definitief	0	3279	0	3329

nr.	VR-nr	HR-nr	Naam	beheerplan	HR nog niet	HR def	VR nog niet	VR def
138	NL9802209	NL9801035	Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	concept	0	0	0	0
98		NL1000014	Westduinpark & Wapendal	definitief	0	246		
122	NL9803061	NL9803061	Westerschelde & Saeftinghe	definitief	0	44052	0	43748
35	NL3009004	NL2003064	Wieden	definitief	0	7156	0	9018
		NL9801018	Wierdense Veld	concept	0	0		
16		NL2003050	Wijnjeterper Schar	definitief	0	170		
62		NL2003051	Willinks Weust	definitief	0	52		
11	NL9802048		Witte en Zwarte Brekken	definitief			0	433
54		NL2003052	Witte Veen	definitief	0	290		
24		NL1000003	Witterveld	definitief	0	481		
64		NL2003053	Wooldse Veen	definitief	0	63		
90	NL9802058	NL2003054	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	definitief	0	1453	0	1743
121	NL9802068	NL9802068	Yerseke en Kapelse Moer	ontwerp	0	0	0	0
143		NL2003055	Zeldersche Driessen	definitief	0	82		
120	NL9902010		Zoommeer	nog niet gestart			1046	0
105	NL9802065	NL3004006	Zouweboezem	ontwerp	0	0	0	0
20	NL0902041		Zuidlaardermeergebied	definitief			0	2087
85	NL9910002	NL3000016	Zwanenwater & Pettemerduinen	definitief	0	770	0	595
74	NL9802031	NL9802031	Zwarte meer	definitief	0	2162	0	2162
123	NL3009018	NL3009018	Zwin en Kievittepolder	definitief	0	121	0	116
x	x	x	x	x	634691	843026	295469	995186
				tot HR	1520447			
				% met BP onderweg	885756	58%	135	
				% met def plan	843026	55%	105	
				tot VR	1339529			
				% met BP onderweg	1044060	78%	74	
				% met def plan	995186	74%	65	

Verschenen documenten in de reeks Technical reports van de Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

168	Arets, E.J.M.M., J.W.H van der Kolk, G.M. Hengeveld, J.P. Lesschen, H. Kramer, P.J. Kuikman & M.J. Schelhaas (2020). <i>Greenhouse gas reporting of the LULUCF sector in the Netherlands. Methodological background, update 2020.</i>	179	Knegt, de B., M. Pleijte, E. de Wit-de Vries, I. Bouwma, F. Kistenkas, W. Nieuwenhuizen (2020). <i>Samenhang Klimaatakkoord en natuurbeleid. Proces en implementatie van het Klimaatakkoord door provincies en maatschappelijke partijen en de potentiële effecten op biodiversiteitsdoelen van de Vogel- en Habitatrichtlijn.</i>
169	Van Kraalingen, D., E.L. Wipfler, F. van den Berg, W.H.J. Beltman, M.M.S. ter Horst & J.A. te Roller (2020). <i>User manual for FOCUSPIN version 3.3.</i>	180	Mattijssen T.J.M., M. Pleijte, J. Dengerink, T. Koster, M. Visscher (2020). <i>Indicatoren voor burgerbetrokkenheid bij natuur: een zoektocht naar nieuwe aanknopingspunten voor monitoring.</i>
170	Bos-Groenendijk, G.I., C.A.M van Swaay (2020). <i>Habitatrichtlijnrapportage 2019: Annex B Habitatrichtlijnsoorten; Achtergronddocument.</i>	181	Kamphorst, D.A., M. Pleijte, F. Kistenkas (2020). <i>Uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn in de praktijk: spanningen en mogelijke oplossingsrichtingen.</i>
171	Janssen, J.A.M. (red.), R.J. Bijlsma (red.), G.H.P. Arts, M.J. Baptist, S.M. Hennekens, B. de Knegt, T. van der Meij, J.H.J. Schaminée, A.J. van Strien, S. Wijnhoven, T.J.W. Ysebaert (2020). <i>Habitatrichtlijnrapportage 2019: Annex D Habitattypen. Achtergronddocument.</i>	182	Elschot K., M.E.B. Van Puijenbroek, D.D.G. Lagendijk, J-T. Van der Wal, C. Sonneveld (2020). <i>Lange-termijnontwikkeling van kwelders in de Waddenzee (1960-2018).</i>
172	Van Kleunen, A., M. van Roomen, E. van Winden, M. Hornman, A. Boele, C. Kampichler, D. Zoetebier, H. Sierdema & C. van Turnhout (2020). <i>Vogelrichtlijnrapportage 2013-2018 van Nederland – status en trends van soorten.</i>	183	Koffijberg K., P. de Boer, S.C.V. Geelhoed, J. Nienhuis, K. Oosterbeek, J. Postma (2020). <i>Broedsucces van kustbroedvogels in de Waddenzee in 2018.</i>
173	Glorius, S.T., A. Meijboom (2020). <i>Ontwikkeling van de bodemdiergemeenschap in de geulen van referentiegebied Rottum; Tussenrapportage 13 jaar na sluiting (najaar 2018).</i>	184	Ijseldijk, L.L., M.J.L. Kik, L. van Schalkwijk & A. Gröne (2020). <i>Postmortaal onderzoek van bruinvissen (Phocoena phocoena) uit Nederlandse wateren, 2019. Biologische gegevens, gezondheidsstatus en doodsoorzaken.</i>
174	Kuindersma, W., D. van Doren, R. Arnouts, D.A. Kamphorst, J.G. Nuesink, E. de Wit-de Vries (2020). <i>Realisatie Natuurnetwerk door provincies. Achtergrondstudie bij de Tweede Lerende Evaluatie Natuurpact.</i>	185	Os, J. van, L.J.J. Jeurissen, J.C. Verkaik (2020). <i>Rekenregels schapen en geiten voor de landbouwtelling; Verantwoording van het gebruik van het Identificatie & Registratiesysteem.</i>
175	Bouwma, I.M., D.A. Kamphorst, D. van Doren, T.A. de Boer, A.E. Buijs, C.M. Goossen, J.L.M. Donders, J.Y. Frissel, S. van Broekhoven (2020). <i>Provinciaal beleid voor maatschappelijke betrokkenheid bij natuur – het beleid nader bekeken in 8 casussen. Achtergrondstudie bij de Tweede Lerende Evaluatie Natuurpact.</i>	186	Bakker, G., M. Heinen, H.P.A. Gooren, W.J.M. de Groot, P.D. Peters (2020). <i>Hydrofysische gegevens van de bodem in de Basisregistratie Ondergrond (BRO) en het Bodemkundig Informatie Systeem (BIS); Update 2019.</i>
176	Gerritsen, A.L., H. Agricola, C. Aalbers, J. van Os (2020). <i>Natuur en landbouw verbinden. Achtergrondstudie bij de Tweede Lerende Evaluatie Natuurpact.</i>	187	Kuindersma, W., E. de Wit - de Vries, F.G. Boonstra, M. Pleijte, D.A. Kamphorst (2020). <i>Het Nederlandse natuurbeleid in zijn institutionele context. Beschrijving en analyse van de interne en externe congruentie van het Nederlandse natuurbeleidsarrangement in relatie tot landbouwbeleid, waterbeleid (voor de grote rivieren) en recreatiebeleid (1975-2018).</i>
177	Brouwer, F., D.J.J. Walvoort (2020). <i>Basisregistratie Ondergrond (BRO) Actualisatie bodemkaart. Herkartering van de veengebieden aan de flanken van de Utrechtse Heuvelrug.</i>	188	Kuiters, A.T., G.A. de Groot, D.R. Lammertsma, H.A.H. Jansman, J. Bovenschen (2020). <i>Genetische monitoring van de Nederlandse otterpopulatie; Ontwikkeling van populatieomvang en genetische status 2019/2020.</i>
178	Bruggen, C. van, A. Bannink, C.M. Groenestein, J.F.M. Huijsmans, L.A. Lagerwerf, H.H. Luesink, G.L. Velthof & J. Vonk (2020). <i>Emissies naar lucht uit de landbouw, 1990-2018; Emissies van ammoniak, stikstofoxide, lachgas, methaan, niet-methaan vluchtige organische stoffen, fijnstof en koolstofdioxide uit kalkmeststoffen - Berekeningen met het model NEMA.</i>		

191	Hennekens, S., J. Holtland, N. van Rooijen, W. Wamelink & W. Ozinga (2020). <i>Indicatiewaarden voor voedselrijkdom van de bodem; een vergelijking tussen drie indicatiesystemen.</i>
192	Glorius, S.T. & A. Meijboom (2020). <i>Ontwikkeling van enkele droogvallende mosselbanken in de Nederlandse Waddenzee; situatie 2019.</i>

193	Glorius, S.T. & A. Meijboom (2020). <i>Ontwikkeling van de bodemdiergemeenschap in de geulen van referentiegebied Rottum; Tussenrapportage 14 jaar na sluiting (najaar 2019).</i>
194	Adams, A.S. & W.J. Remmelts (2020). <i>Achtergronddocumentatie Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage Annex A</i>

Thema Informatievoorziening Natuur
Wettelijke Onderzoekstaken
Natuur & Milieu
Postbus 47
6700 AA Wageningen
T (0317) 48 54 71
E info.wnm@wur.nl

ISSN 2352-2739

www.wur.nl/wotnatuurenmilieu

De missie van Wageningen University & Research is 'To explore the potential of nature to improve the quality of life'. Binnen Wageningen University & Research bundelen Wageningen University en gespecialiseerde onderzoeksinstituten van Stichting Wageningen Research hun krachten om bij te dragen aan de oplossing van belangrijke vragen in het domein van gezonde voeding en leefomgeving. Met ongeveer 30 vestigingen, 6.500 medewerkers (5.500 fte) en 12.500 studenten behoort Wageningen University & Research wereldwijd tot de aansprekende kennisinstellingen binnen haar domein. De integrale benadering van de vraagstukken en de samenwerking tussen verschillende disciplines vormen het hart van de unieke Wageningen aanpak.

